

Ragusini, Teatar M&M, V. gimnazija, Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Kazalište Mala scena

Marin Držić

NOVELA OD STANCA

PRIKAZANA U MARTOLICE HAJDINOVA NA PIRU

Predstavu posvećujemo našima najdražima, svojim najmilijima.

IDEJA, REŽIJA I DRAMATURGIJA:

prof. Mira Muhoberac i prof. Vesna Muhoberac

GLUME, GOVORE, PJEVAJU, PLEŠU, SVIRAJU:

Manuela Bajan, Maksimilijan Balatinec, Leda Bašić, Nika Bokić, Martin Brežanski, Ivana Ćurić, Leonarda Frljak, Lara Granoša, Ivan Igić, Iva Lucija Kardum, Lehana Leček, Tina Marušić, Iva Primorac, Mirna Sarjanović, Mario Šimudvarac, Klara Šinka, Matej Vagić

ZAGREBAČKA PREMIJERA: 14. lipnja 2015., Kazalište Mala scena, početak u 20 sati, deset dana prije Ivanjdana

PRODUCENTICE: Vesna Muhoberac i Vitomira Lončar

Ragusini, Teatar M&M, V. gimnazija, Zagreb, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Kazalište Mala scena

Marin Držić

NOVELA OD STANCA

PRIKAZANA U MARTOLICE HAJDINOVA NA PIRU

IDEJA, REŽIJA I DRAMATURGIJA:

prof. Mira Muhoberac i prof. Vesna Muhoberac

GLUME:

STANAC, VLAH:

Mario Šimudvarac, Ivan Igić

MLADI DUBROVČANI: VLAHO, MIHO, DŽIVO PEŠICA:

MASKARI: VILE, VLAH:

Manuela Bajan, Maksimilijan Balatinec, Leda Bašić, Nika Bokić, Martin Brežanski, Ivana Čurić, Leonarda Frljak, Lara Granoša, Iva Lucija Kardum, Lehana Leček, Tina Marušić, Iva Primorac, Mirna Sarjanović, Klara Šinka, Matej Vagić

KOREOGRAFIJA I SCENSKI POKRET: prof. Vesna Muhoberac i prof. Mira Muhoberac

FLAUTU SVIRA: Iva Primorac; LEGENDE NA POČETKU GOVORI: ansambl predstave

ZAGREBAČKA PREMIJERA: 14. lipnja 2015. u 20 sati, Kazalište Mala scena, deset dana prije Ivanjdana

PRODUCENTICE: Vesna Muhoberac i Vitomira Lončar

PREMIJERA U DUBROVNIKU: 19. srpnja 2014. u 20 sati, Etnografski muzej Rupe i 20. srpnja 2014. u 12 sati, ispred Male Onofrijeve fontane

UREDNIKA: prof. Mira Muhoberac; AUTORICA FOTOGRAFIJA: prof. Vesna Muhoberac

VIDRINA KOMEDIOLA

Držićeva *Novela od Stanca* tiskana je 1551. u Veneciji, a izvedena na piru Martolice Vidova Džamanjića Hajdinova i Anice Kabužić u Dubrovniku točno na polovici 16. stoljeća. Okupljenoj publici prikazala ju je najsposobnija Držićeva glumačka družina: *Pomet-družina*. Ova kratka jednočinka u većinskim dvostruko rimovanim dvanaestercima (samo 316 stihova) započinje naglo, dolaskom dubrovačkih mladića, i okončava naglo, odlaskom mladića koji nakon šale sa Stancem, seljakom iz Hercegovine, prevarivši ga da će ga pomladiti, u što Stanac povjeruje, ponovno odlaze u noć. Strukturirana je kao savršena skladba u kojoj se kontrapunktno izmjenjuju kontrasti starosti i mladosti, jakosti i slabosti, dura i mola, mladenačkoga uvećavanja i staračkog umanjivanja. Isječak je jedne dubrovačke karnevalske noći ritmički i gestualno reproducirane kao zvučni i siluetni preslik dubrovačkoga govora, pokreta, plesa, pokladne poskočice mladića i maskara okupljenih oko statične figure staroga hercegovačkoga seljaka prislonjenog uz Veliku Onofrijevu fontanu, *uz mir* kraj crkve svetoga Spasa s robom koju je došao prodati u Grad i tu našao mjesto za prenoćište. U mraku noći plastično se naziru autentični dubrovački prostori. Komediola, pokladna igra, farsa *Novela od Stanca* (šala sa Stancem) podijeljena je u sedam prizora. U prvom prizoru mladi dubrovački noćnici Vlaho i Miho susreću se oboružani mačevima prepričavajući noćne zgone; pridružuje im se prijatelj Dživo Pešica kojeg jedva prepoznaju jer je polumaškaran u seljaka; Vlaho i Miho skriveni gledaju kako Dživo vara staroga seljaka Stanca, koji je u Grad došao prodati kozlića, grudicu masla i sir - Dživo se pretvara da je Sedmi muž Dugi nos kojeg su pomladile vile kad je navodno sa sela došao u Grad, te Stanac u vlastitu pomlađivanju vidi spas zbog života s mladom Mionom; Vlaho i Miho čestitaju Dživu na dobroj glumi odlučujući Stancu napraviti *novelu*; u petom prizoru Stanac zaziva vile da ga pomlade, a maskari odjeveni kao vile rugaju mu se; maskari kao vile šale se sa Stancem pretvarajući se da će ga pretvoriti u pticu, paklenu napast i buhu, a starac ih moli da ga pretvore u mladića; u sedmom prizoru maskama-vilama pridružuju se maskari *obučeni na seljačku* i inscenirajući da će ga pomladiti *omrče ga*, svežu mu ruke i *ostrigu* bradu te ukradu kozlića i *pratež* iz *bisaga*. Iako su mu ostavili novac, Stanac je uvjeren da su ga dubrovački *haramije* prevarili jer ga nisu pomladili, u što je sam bio povjerovao. Kao autorice Ragusina i Teatra M&M petnaestu godinu, u srpnju 2015. u svojem rodnom Dubrovniku kao kazališni profesionalci, redatelji i dramaturzi te profesori s mladim glumcima i studentima istražiti ćemo i prikazati remek-djela hrvatske i svjetske baštine. Od rujna do srpnja svake godine proučavamo ih i izvodimo u Zagrebu. Marin Držić Vidra u lipnju, oko Ivanjdana, kojim začarava glumce i publiku, sluša i gleda s nama čaroliju kazališne umjetnosti. Hvala Ti, Dum Marine! **Mira Muhoberac i Vesna Muhoberac**

TKO SU I ŠTO SU NAMA MARIN DRŽIĆ I NOVELA OD STANCA

Držićeva je *Novela od Stanca* snažno povezana i sa zagrebačkom kazališnom scenom: režirao ju je u gornjogradskom kazalištu 2. siječnja 1895. intendant HNK-a u Zagrebu Stjepan Miletić pod naslovom *Stanac* samo nekoliko mjeseci prije otvaranja donjogradske zlatne zgrade, želeći javnosti pokazati kolika je snaga hrvatske dramske baštine nastale u Dubrovniku. Zvezdana Ladika u današnjem ZKM-u 18. travnja 1963. režira Držićevu farsu u kojoj glume gimnazijalci, studenti i mladi glumci, kasnije i danas istaknuti kazališni umjetnici: Miško Polanec, Đimi Jurčec, Dragan Jović, Dragutin Klobučar, Marijan Radmilović, Nikola Car, Vlado Sviben, Boris Pavlenić, Nikola Otržan, Branko Supek, Slavica Jukić, Zrinka Supek, Nada Kokotović, Želimir Mesarić. Tomislav Durbešić 7. ožujka 1971. režira Vidrinu komediolu kao predstavu Teatra &TD i Akademije dramske umjetnosti u kojoj glume njegovi tadašnji studenti: Mladen Budiščak, Enes Kišević, Darko Ćurdo, Branko Supek, Veronika Kovačić (danas Durbešić), Marija Sekelez i Vlasta Knezović. Tadašnja intendantica i ravnateljica Dubrovačkih ljetnih igara, profesorica Fani Muhoberac poziva tu predstavu na Igre i studentska *Novela od Stanca* postaje festivalskom uspješnicom na premijeri 23. srpnja 1971. na Poljani Mrtvo zvono.

Na prvoj našoj dubrovačkoj, noćnoj premijeri 19. srpnja 2014. *Novelu od Stanca* prikazali smo u Etnografskom muzeju Rupe, prvi put taj prostor pretvorivši u kazališni kronotop i pokazavši snagu povezivanja dramske, kazališne i etnobaštine i pirne prigode u neposrednoj blizini Držićeve stana i u blizini Džamanjićeve pirne kuće u 16. stoljeću, istodobno predstavu srukturiravši u sedam scenskih prizorišta, adekvatnih srukturi sedam kuća-stanava ucrtanih u Držićevu pokladnu i pirnu igru. Na drugoj našoj, podnevnoj premijeri, 20. srpnja 2014. radnju smo Držićeve farse ispred Velike Onofrijeve fontane premjestili ispred Male Onofrijeve fontane, u zrcalnoj strukturi današnjega Dubrovnika pokazavši poveznicu s morem, vodom, crkvom svetoga Vlaha, Orlandovim stupom, Lužom, Sponzom, Kneževim dvorom, Stradunom, *taracom* Gradske kavane, okupljalištem današnjih Dubrovčana i gostiju Grada.

Našu zagrebačku premijeru 14. lipnja 2015. u Kazalištu Mala scena strukturirali smo od elemenata Držićeve dramske gradnje: od kuće-stana (malešnoga teatra), od naznaka pirne i pokladne svečanosti, ali više od svega od elemenata sna ivanjske noći (Dživo govori Stancu: „U ovi grad jednome ja dođoh na Ivanjdan“), u čaroliji slojevita Vidrina hrvatskoga jezika, u rasplesanu, raspjevanu, razigranu snu o Gradu-teatru, u „snu u snu“, u blizanačkoj zrcalnoj strukturi, s dvojicom Stanaca, s dvjema skupinama vila i maskara, u toplini krjesova što trepere za/na Ivanjdan, u osluhivanju savršene Držićeve skladbe govora i glazbe, mladosti i veselja, sreće i radosti, mitoloških i biblijskih niti. *Novela od Stanca* u svim se interpretacijama određuje kao remek-djelo hrvatske drame i teatra.

Uživajte u Vidrinu umjeteonstvu skupa s nama! **Mira Muhoberac i Vesna Muhoberac**